

**Verclaringhe vande gerechtighe oorsaecken die hare Mt. van
Engelandt hebben verweckt op te rechten ende toe te maken
eene scheeps armeye ter zee om ghesonden te worden naer
Spaengien.**

<https://hdl.handle.net/1874/400002>

Verclaringhe

Vande gerech- tighe oorſaecten die ha-

re Mr. van Engelandt hebben ver-
weckt op te rechten ende toe te maken
eene Scheeps Armepe ter Zee
om ghesonden te worden
naer Spaengien.

1597 26 July

Gedruckt tot Middelburgh/ By Symon
Moulet, woonende inde Giftrate in
Druckerije. Na de Copie van
London 1597.

Verclaringe vande ge-
rechte oorlaecken die hare **Mt.**
van Enghelandt hebben verweckt op
te rechten en toe te makē eene Scheeps
Armepe ter Zee/om gesonden te wordē
naer Spaengien.

Hoe wel dat hare **Mt.** als
Souveraine ende absolute Prin-
cesse/niet gehouden en sy ten respec-
te van yemanden reeckeninghe te
geuen/ofte de werelt te doeu verstaen/ die re-
denen van hare publicque actien / om haer
daer van te iustificieren. Nochtans om vooz-
te comen het sinistre iugement en twijfel-
achtighe interpretatie dier soude moghen
geschieden inde diuersiteyt van opinien soo
van vzeindelinghen als van hare eygene on-
dersaten / belanghende de preparatien die sy
yegenwoordelic laet doen van eene Scheeps
Armepe / onder den last ende conduicte van
haren Cousin den Graue van Essex / haren
Lieutenant Generael over de selue Armepe/
vergeselschapt met veele van haren Edeldō
ende andere van qualiteyte ; Hare **Mt.** be-
geert dat een yegelijck metter waerheyt ver-
witticht sy / dat sy niet en is gemoveert ghe-
weest om sulcx te doene/dan tot defensien en
bescherminghe van hare Coninckrijcken en
volcken / teghens de openbare preparatien
vande

vande groote forcen / die den Coninck van
Spaengien heeft laten doen / om hare Mt.
te oueruallen / ende insonderheyt om eene in-
braeckte te doene in haer Coninckrijcke van
Verlandt / ten welcken voornemen hy hem
alreede soo verre hadde ghevoorzert vanden
beginne af vanden voorzedenen winter / dat
hy hem hadde sterck gemacckt / soo wel van
alle de schepen van Oorloge va zijne landen/
als van de ghene vande Coopvaerders van
alle natien in Spaengien en Portugal tra-
ficquerende / de selue arresterende ten dienste
van alsulcke entreprinse: Nochtans tegens
de hope ende voornemen vanden seluen Co-
ninc / willende alsulcken entreprinse voorde-
re in eenē onbequamen en onſwachten tijt /
om eenige plaetsē in Engelandt oft Verlant
te overballe / al eer hare Mt. hadde gemeynt
hare forcen daer toe gereet te hebben / de selue
hare Mt. altyts voor oogen hebbende te le-
uen in paps ende vrede / de welke zy haer
ende hare Coninckrijcken en alle den Chris-
tendom is toelwenshende / ten ware dat sy
stadelijck ware beroepen ende gemobeert ter
contrarien / soo is de voorzichtigheyt Gods
sulcx geweest / datter hem beliest heeft / (hem
die vanden hoogen Hemel aensiet in zijne ge-
rechticheyt het voornemen van eene pegelijc-
ken / condemnerende de tijrannige verwoes-
ters der werelt / ende versterckende de ghene
die tot onderhoudinge van paps ende vrede
hun stellen tegens huerlieder geweld) te doen
vergaen

vergaen/berdzincken en in eenen cleyne tijt
miraculeuselyck onbzuyckbaer te maken ve-
le van zijne beste schepen van Oorloghe die
van Lisbona tseyle ghegaen waren omme
hun rendez vous te nemē tot Farol/met ver-
liese van grooten nombre van Soldaten en
Schipvolck/ende zijn oock mette selue oock
vergaen veele vande rebellen van Perlandt/
soo wel titulaire Bisschoppē als andere en-
tretenidos van Spaengie om de voorsz blo-
te oft een deel van dier te verselschappen tot
in Perlant voorsz/ deur welke goede getuy-
genisse Gods de voorsz Armepe soo seer ver-
erencht is geweest/ dat sy volgende haer eer-
ste voornemen haer niet en heeft comen ter
zee begenē: Welcken niet tegenstaende noch-
tans de voorsz Coninck van Spaengien o-
penbaerlyck te liennen gheuende dat sy niet
en wilde achten op de merkelycke advertis-
sementen van dese straffe Godes hem toege-
sonden sonder toedoen van eenige uptheem-
sche forcen/ maer ter contrarien vergetende
hoe dat deur gelycke middelen zijne hooueer-
dige Armepe vanden jare 88. was t' onder-
gebracht deur de forcen van hare Mt. gelue-
kelyck geconduyseert ende ghelepyet by de
handt Godes. Oock niet teghenstaende het
laetste verlies by hem gelede tot Calas deur
hare Armepe/ waer toe sy nootelyc was ge-
drongen t' haerder versetkerheyt/deur dien
alle zijne preparatien anders nieuers toe en
tendeerden / dan tot een dangereuy voornemē

men teghens haer / soo en laet hy om allen
desen nochtans niet altijd te voherden in zyn
ne boosheyt / hoe wel dat hy hem merckelijck
in zyn voornemen / siet verstooren en weder
staen van Godt en de menschen / maeckende
al noch menue preparatien / soo van scheyen
als van volcke / victualien ende ammunitien
en van Oorzoge / de welcke (meerder wese de /
van Spaengien ofte Portugal souden heb
ben comen te weghe brenghen) / hy heeft la
ten comen van Italien en van Oostlandt /
op dat hy van alle nootsakelijcheden soude
moghen worden versien ten Redressemente
van zynn Armeye tot Farol / en ten vervols
ge van zyn eerste voornemen / ende heeft mid
delertijt eenige Capitaynen met cleyne sche
pen heymelijck laten inne comen geaccour
paigneert met eenige fugitive vanden seluen
lande / om de voorsz. rebellen te encourageren
ende stercken in heurlieder wederspanic
heyt ten eynde sy daer inne souden continue
eren tot ter tijt toe hy hun soude moghen se
coureren / onderhoudende niet alleenlijc de
hoofden ende Querste van henlieden met pe
dele hopen van titulen en digniteyten / maer
oock notoirlijc te kennen geuende dat hy de
vsurpatie vanden seluen Conincrijcke hem
pretendeert toe te eyghenen / om hare Mt.
daer af te deposseveren / twelck is een sake so
kennelijc ende gheverificiert dat bouen dien
dattet openbaer is dat zijne Armeye inde
maent van October sestleden op wege was
trec

treckende na den seluen Coninckrijcke/Tiron
selfs (wesende een Oberhoofst vā de rebellen)
heeft aenden Gouverneur vanden seluen lā-
de voor hare Mt. gesond en eenen brief ghe-
teekent byden Coninck van Spaengien in-
houdende tgene voorsz. Rademael dan dese
voornemen en intentien desselfs Coninc van
Spaengien so openbaer en notoir zijn/ ende
dat sy daghelic is trachtende ten redresse-
mente van zijne vloote en oprechtinghe van
eene nieuwe Armeye met alle de provisie en
ammunitie daer toe noodich/ ten selue effec-
te tot Farol gebracht/ sulcx dat sy anders nie-
uers naer en wachten dan om hun wederō-
me ter zee te begeue ten veruolge des voorsz
voornemens/ thwelc sy openbaerlijc vercon-
digen/ sonder tselue eenichsins te bederke/ ist
daer aen omme te gane. Aengesien ooc dat
hare Mt. bevint dat de rebellen van Per-
landt / noch altyts opintatieren int ver-
wachten van tsecours van Spaengien. So
ist dat dat hare Mt. als een Princesse sorge
dragende voor de verseecherheyt van haren
Coninckrijcken / roeyt alle de werelt tot ge-
tuygen / oft sy niet ten upersten genootsaect
en is dese Armeye ter zee te brenghen/ omme
te wedercommen en resisteren alle de attenta-
ten ende de voornemen die de voorsz. Armeey-
en van Spaengien/ tegens hare Coninckrijc-
ken van Engelandt en Perlandt soude mo-
gen te wege brenghen/wesende de hare allecn-
lijck gecomposeert van eene quantiteyt van
hare

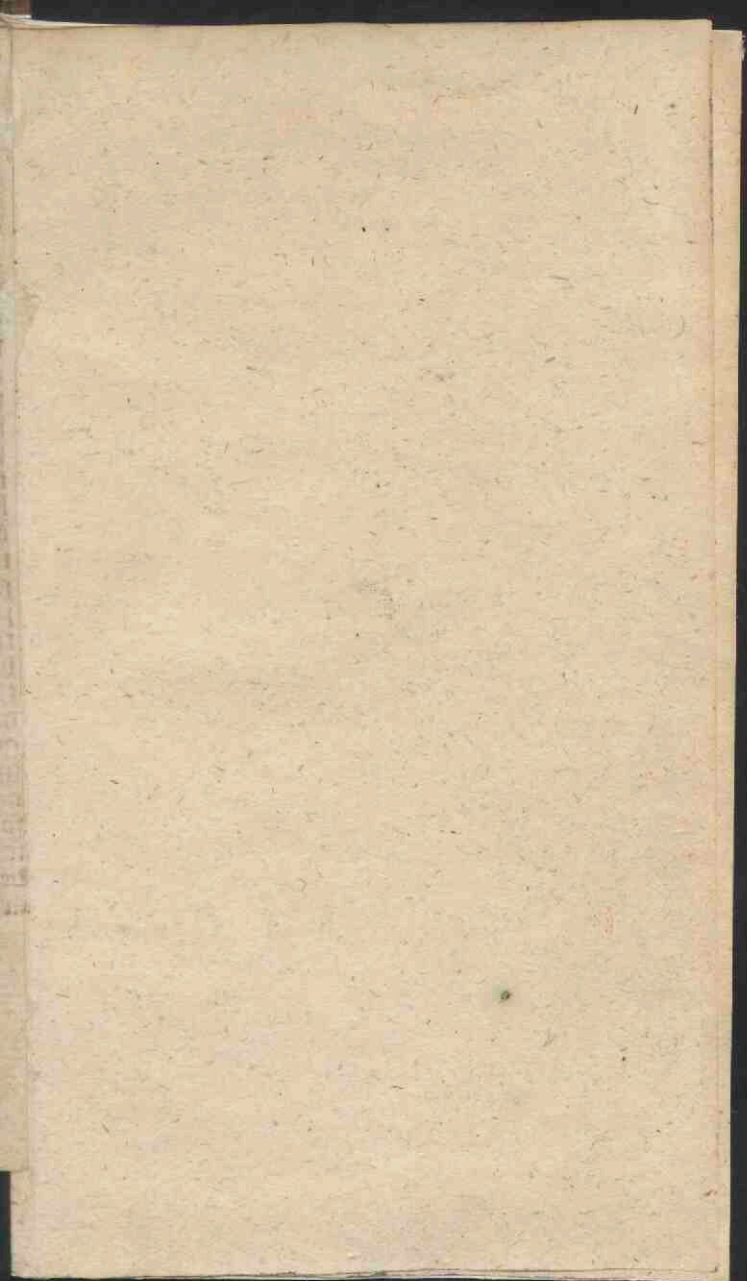
hare eygene Oorloochschepen / sonder hare
ondersaten vande Zeehauenen ghetareert te
hebben / ten furnissementen van eenige / so tsel-
ue in voorledenen tydē wel is gepractiqueert
geweest / behoudende ooc haren opper Admi-
rael met hare andere Schepen omme gereet
te wesen ten secourse vande accidenten die
de quartierē van herwaerts ouer eenich dā-
gier souden mogen toebrenghen . Tot alle
welcke dingen hare Mt. haer bevindende in
alsulcker voegen gedrongen en gepresseert /
so en meriteert dese hare resolutie niet alleen-
lijck te worden geapprobeert / maer oock ge-
fauoriseert ende geassisteert van alle Prin-
ten Staten en Christenen volcke / hebbende
hare eyghene ondersaten daer toe al sulcken
affectie bewesen dat hare Mt. genootsaecht
is geweest vele van haren Edeldom / die haer
geimportuneert hebben om haer in dese vo-
page als gewillige te dienē / daer af te diuer-
teren / vande welcke sy een goede partie heeft
behoudē om vande selue in haer lant gedient
te moghen worden in alle occurrentien / ende
daeromme haer altyts verseeckerende op de
goede ionste Godes / vāde welcke sy mercke-
lijke bewijzen ghehadt heeft / door veele son-
derlinge segenen en benedictien / so verhoopt
sy hare Coninckrijcken te behouden ende be-
schermen door hare forcen die sy iegenwoor-
delijck te wege brenghet / gheassisteert by den
arm vanden genen die in voorledenen tyden te
niete

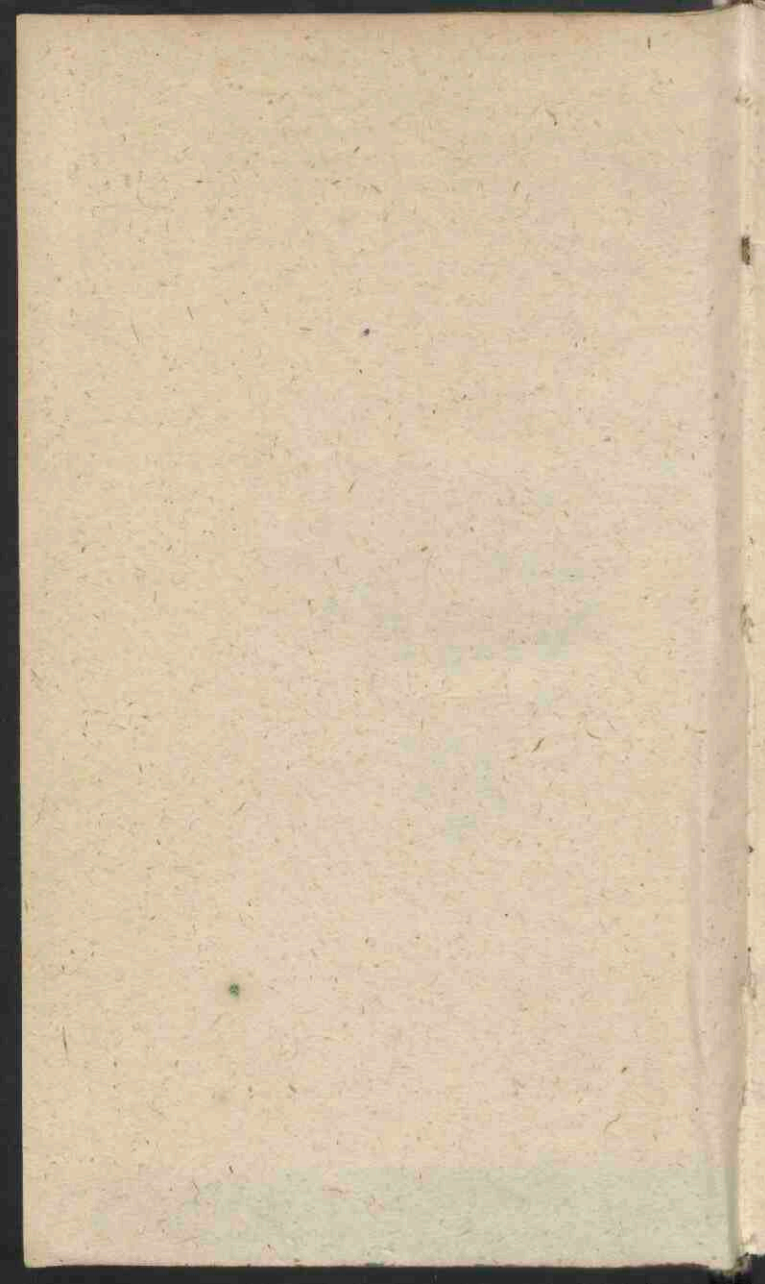
1998240

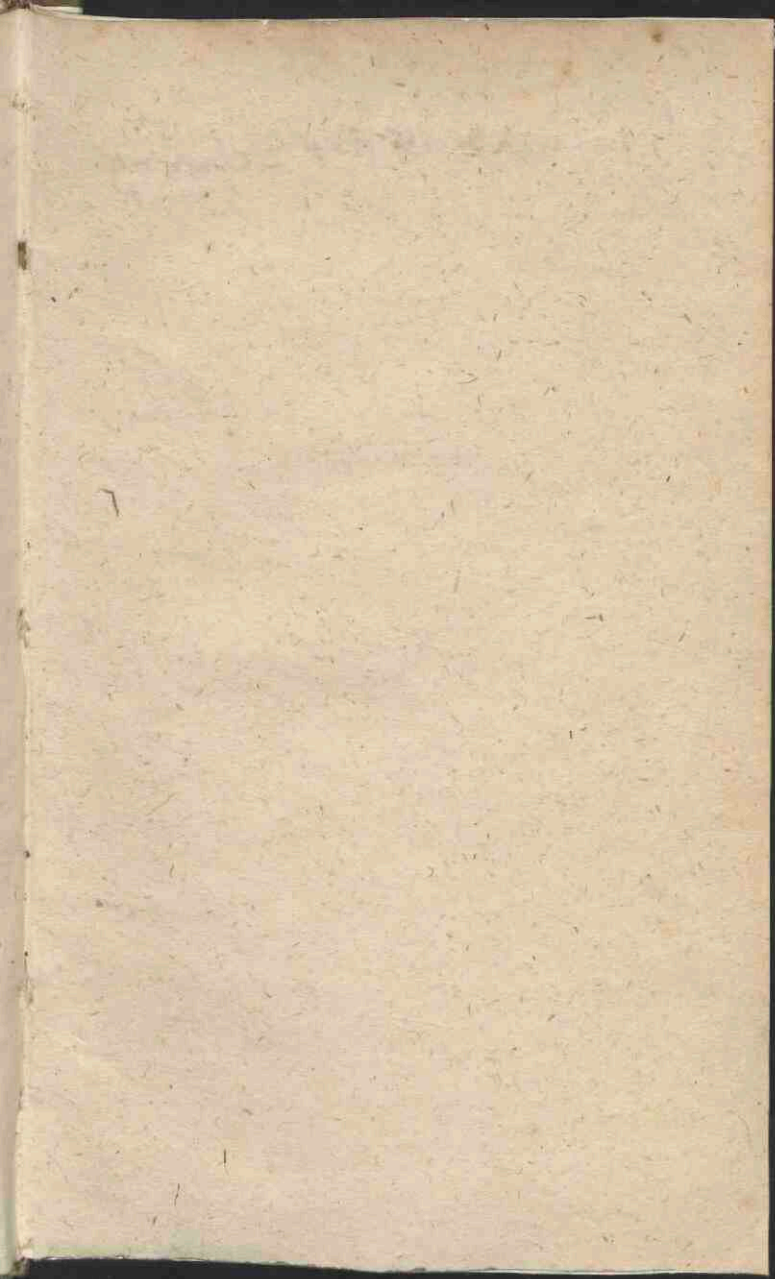
niete ghebacht heeft ende noch brengen sal/
de hoochmoedighe ende ongerechtige artens-
taten vanden Spaengiaert: Op dat deur als-
sulcken castijdinghe des Alderhoochsten des-
sen Coninck mochte worden beweecht te le-
uen in ruste ende vrede met zijne gebue-
ren waer toe alle de actien ende
seyten van Oorlooghe van alle
oyrechte Princen alleenlyck
zijn tenderende.

F F F S.

Legatione balth p^{re} z chach 35

